

Sieciowa współpraca

WIEDZA W PIGUŁCE

To oczywiste, że w internecie możesz publikować stworzone przez siebie teksty czy obrazy. Być może jednak nie wiedziałeś, że sieć umożliwia również wspólne tworzenie treści przez wielu użytkowników jednocześnie. Współpraca za pośrednictwem sieci nie ogranicza się jedynie do rozmów za pośrednictwem Skype'a czy wymiany służbowych maili.

Dla wszystkich internautów dostępne są narzędzia, dzięki którym np. jednocześnie wiele osób może tworzyć i edytować jeden tekst. To m.in. strony wiki (Wikipedia jest ich najbardziej znanym przykładem) czy Google Drive. Z ich pomocą można wspólnie tworzyć teksty, arkusze kalkulacyjne czy prezentacje, a także porozumiewać się w zespole.

Wspólna praca przez internet to bardzo wygodne rozwiązanie. Szczególnie jeśli członków zespołu dzielą duże odległości. Warunki współpracy w sieci można łatwo dostosować do ich potrzeb. Np. mogą umówić się na określoną godzinę, by działać jednocześnie całą grupą, albo też pracować indywidualnie w dogodnej dla siebie porze. Taka forma pracy zespołowej pozwala na wzajemne inspirowanie się, wymienianie pomysłów. A w razie potrzeby — na szybkie poprawianie usterek w całym utworze.

Sieciowa współpraca ma jednak również wady, wynikające z braku bezpośredniego kontaktu. Może powodować to różne nieporozumienia. W rezultacie efekt końcowy może być niespójny lub nie tak dobry, jak oczekiwali członkowie zespołu. Sieciowa współpraca wiąże się też z zagrożeniami typowymi dla wszystkich działań zespołowych, np. opóźnieniami prac całej grupy przez zaniedbania jednej osoby.

Aby skutecznie współpracować za pośrednictwem sieci:

1. Dokładnie przemyślcie temat pracy oraz jej planowaną objętość. Każdy członek zespołu powinien wiedzieć, jak dużo materiałów ma przygotować i na jaki temat.
2. Całą grupą ustalcie plan działań oraz terminy zakończenia poszczególnych etapów pracy.
3. Zastosujcie podział zadań. Jeśli któremukolwiek elementowi pracy nie zostanie przyporządkowany wykonawca, prawdopodobnie nikt się nim nie zajmie.
4. Cały czas pozostawajcie w kontakcie. Zapoznawajcie się z wykonanymi przez inne osoby zadaniami. Wymieniajcie się uwagami i bądźcie otwarci na sugestie zmian. Dzięki temu efekt końcowy będzie spójny i dopracowany.
5. Korzystajcie z komunikatorów i czatu, aby szybko porozumiewać się w obrębie całego zespołu.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Podczas zajęć uczestnicy i uczestniczki dowiadują się o przykładzie kilkutyśycznej internetowej społeczności serwisu Otwartezabytki.pl. Jej członkowie, choć nie znają siebie nawzajem i są rozproszeni po całym kraju (a nawet poza Polską), potrafią stworzyć wspólne dzieło. Na zajęciach grupa wspólnie tworzy lub uzupełnia opis lokalnego zabytku, a równolegle zbierając dokumentację, widzi, że dzięki współpracy można szybciej osiągnąć cel.

Cele operacyjne

Uczestnicy i uczestniczki:

- wiedzą, że internet może być narzędziem wspólnej i jednocześnie pracy (zarówno zawodowej i wolontariackiej, stałej i chwilowej) bez względu na liczbę osób i odległość między nimi;
- są świadomi, że dzięki zespołowej pracy można osiągnąć więcej i w krótszym czasie niż samemu.

Przebieg zajęć

1.

Czas: 10 min

Forma: prezentacja osoby prowadzącej

Pomoce: komputer, rzutnik i ekran do pokazywania serwisu internetowego, tablica lub papier dużego formatu, kreda lub marker

Pokaż uczestnikom i uczestniczkom zajęć serwis Otwartezabytki.pl. Opowiedz, co się w nim znajduje, jak przebiega jego tworzenie, ile osób bierze w nim udział, ile zabytków zostało znalezionych i opisanych (patrz: zakładka „O projekcie”), pokaż mapę wszystkich opisanych zabytków (patrz: zakładka Widzety, link Widzet zabytkowy), schodząc od obrazu całej Polski do miejscowości, w której jesteście.

Sprawdźcie:

- Jakie zabytki są zaznaczone w najbliższej okolicy?
- Czy są w pełni opisane? Jeśli nie, to czego brakuje? (Zapiszcie te elementy).
- Czy brakuje jakichś zabytków na mapie? Jeśli tak, to jakich? (Zapiszcie je).

[Na wypadek, gdyby uczestnicy nie mieli dużej wiedzy o lokalnych zabytkach, warto wcześniej zyskać odpowiednią orientację w tym zakresie, żeby w trakcie zajęć podawać przykłady. W tym celu możesz odwiedzić stronę internetową Narodowego Instytutu Dziedzictwa: <http://www.nid.pl/idm,580,zabytki-nieruchome.html>, gdzie dostępna jest aktualna lista oficjalnych zabytków. W rozumieniu serwisu Otwartezabytki.pl zabytkiem są także obiekty o „szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności”.]

2.

Czas: 25 min

Forma: praca w grupach

Pomoce: komputery (przynajmniej po jednym na zespół i jeden dla opiekuna — z niego przekazywany jest obraz aktualizacji), rzutnik i ekran do pokazywania materiałów i do śledzenia wspólnych działań

Pośród zabytków, które nie są w pełni opisane i których nie ma w bazie „Otwarte zabytki”, wybierzcie te, których braki potraficie sami uzupełnić (na podstawie swojej wiedzy lub wiedzy, którą można szybko zdobyć i zweryfikować) lub które są bardzo blisko. Podziel grupy na zespoły:

1. rejestrujący zabytek, opisujący go ważnymi datami z historii, tagami, kategoriami, wpisujący dane dotyczące dokumentów urzędowych (lub uzupełniający potrzebne dane techniczne);
2. przygotowujący opis zabytku;
3. zbierający i opracowujący ciekawostki, legendy, anegdoty dotyczące zabytku (jeśli ich jeszcze nie ma);
4. robiący dokumentację fotograficzną (położenie, plan ogólny, ważne detale) albo szukający fotografii we własnych i internetowych zasobach na wolnych licencjach (patrz zakładka „0 projekcie”). Jeśli nie ma warunków do stworzenia dokumentacji fotograficznej (np. zabytek jest za daleko lub brak jest dodatkowego opiekuna, który mógłby wyjść z jednym z zespołów) można poszukać fotografii w internetowych zasobach na wolnych licencjach lub zrobić dokumentację po zajęciach.

Ustalcie terminy kończenia poszczególnych etapów prac, żeby udało się na koniec sprawdzić, czy nie ma błędów. Zespoły pracują równolegle przy komputerach i robiąc dokumentację fotograficzną zabytku. Dane od zespołów 2, 3 i 4 są przysyłane zespołowi 1, który umieszcza je w serwisie. Aktualizacje są śledzone na dużym ekranie. Sprawdzaj, jak zespoły sobie radzą i wspieraj w razie potrzeby. Czytaj wprowadzane treści, wychwytyując ewentualne nieścisłości.

3.

Czas: 10 min

Forma: prezentacja, dyskusja

Pomoce: komputer, rzutnik i ekran do pokazywania serwisu internetowego, tablica lub papier dużego formatu, kreda lub marker

Po skończeniu wspólnej pracy lub po zakończeniu pewnego etapu wspólnie oglądacie efekt i wskazujecie dobre i słabe strony. Zaplanujcie ew. dokończenie lub ulepszenie dzieła. Jak można się będzie komunikować podczas zdalnej pracy w internecie? Zapytaj uczestników i uczestniczki, po co tworzy się tego typu bazy danych i angażuje się do nich nieznających się ludzi z dużego obszaru geograficznego (zapisz odpowiedzi). Zapytaj, jakie jeszcze bazy warto by stworzyć w ten sposób (zapisz propozycje).

Ewaluacja

Czy po przeprowadzeniu zajęć ich uczestnicy i uczestniczki:

- mają przekonanie, że dzięki zespołowej pracy można osiągnąć więcej i w krótszym czasie niż samemu?
- rozumieją potencjał i wartość działań angażujących wielu ludzi (czasem nieznających się) w pracę (czasem wolontariacką) na rzecz wspólnego celu (bywa, że obywatelsko istotnego)?

Opcje dodatkowe

Warto przygotować informację np. w formie plakatu o opisanym zabytku i rozpropagować ją w lokalnej społeczności — może dzięki temu ktoś kolejny zainspiruje się do opisanie innego zabytku.

MATERIAŁY

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Oznacz zdania jako prawdziwe lub fałszywe:

- Sieciowa współpraca może oznaczać działanie co najmniej dwóch osób zarówno w jednym czasie, jak i każdej osoby w innym terminie. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Falsz]
- Aby współpracować w sieci nie trzeba się znać i można mieszkać na dwóch końcach świata. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Falsz]
- Anonimowość osób współpracujących w sieci automatycznie dyskredytuje efekty ich pracy. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Falsz]

SŁOWNICZEK

- **Google Drive:** (Dysk Google), internetowa usługa formy Google, polegająca na udostępnieniu przestrzeni dyskowej. W jej obrębie można przechowywać i tworzyć pliki (m. in. tekstowe, arkusze kalkulacyjne, prezentacje). Usługa ta jest przydatna, gdy współpracujemy w grupie za pośrednictwem sieci. Umożliwia wspólne tworzenie jednego dokumentu.
- **strony wiki:** typ serwisu internetowego, w którym treść można tworzyć i zmieniać za pomocą przeglądarki internetowej. Strony wiki są przede wszystkim wykorzystywane do pracy nad projektami grupowymi.

CZYTELNIA

- **Narzędzia**, Enauczanie.com, [dostęp: 13.02.2013], Dostępny w Internecie: <http://www.enauczanie.com/narzedzia>.
- Wikipedia, **Projekty szkolne i akademickie**, [dostęp: 13.02.2013], http://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Projekty_szkolne_i_akademickie.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Jan Dąbkowski, konsultacja merytoryczna: Grzegorz Stunża. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/sieciowa-wspolpraca/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

III. Współdziałanie w sprawach publicznych.

Treści nauczania

Podstawowe umiejętności życia w grupie.

Praca i przedsiębiorczość.

Informatyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Nowa podstawa programowa:

Informatyka, VII-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń korzystając z aplikacji komputerowych, przygotowuje dokumenty i prezentacje, także w chmurze, na potrzeby rozwiązywania problemów i własnych prac z różnych dziedzin (przedmiotów), dostosowuje format i wygląd opracowań do ich treści i przeznaczenia.

Uczeń zapisuje efekty swojej pracy w różnych formatach i przygotowuje wydruki.

Uczeń wyszukuje w sieci informacje potrzebne do realizacji wykonywanego zadania, stosując złożone postaci zapytań i korzysta z zaawansowanych możliwości wyszukiwarek.

Uczeń bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się, projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy.

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

aktywnie uczestniczy w realizacji projektów informatycznych rozwiązujących problemy z różnych dziedzin, przyjmuje przy tym różne role w zespole realizującym projekt i prezentuje efekty wspólnej pracy.

podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.

przy realizacji zespołowego projektu programistycznego posługuje się środowiskiem przeznaczonym do współpracy i realizacji projektów zespołowych, w tym środowiskiem w chmurze; współtworzy zasoby udostępniane na platformach do e-nauczania. [zakres rozszerzony]